

Leerlingvolgsysteem op RKBS De Paradijsvogel

Informatie KIJK! leerlingvolgsysteem voor de groepen 1-2

Als ouder of verzorger bent u zeer betrokken bij de ontwikkeling van uw kind, en wilt u goed geïnformeerd worden. Ons uitgangspunt is dat zowel uw visie als die van de leerkracht van belang zijn om de ontwikkeling van uw kind goed te kunnen begeleiden.

Onderstaande informatie geeft u een beeld van de diverse onderdelen van het leerlingvolgsysteem KIJK! die tweemaal per jaar door de leerkracht voor uw kind worden beoordeeld.

Tijdens de 10 minutengesprekken zal aan de hand van een uitdraai uit het digitale leerlingvolgsysteem de actuele ontwikkeling van uw kind met u worden besproken. U kunt als ouders vragen hebben waar de leerkracht geen weet van heeft en omgekeerd kan de leerkracht iets zijn opgevallen dat voor ouders nieuw is. Ouders en leerkracht vormen twee essentiële informatiebronnen die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor opvoeding en leren.

1. Basiskenmerken

Een kind dat lekker in zijn vel zit, zal zich goed en vlot ontwikkelen. Het is van nature nieuwsgierig naar de wereld om hem heen. Nieuwe dingen schrikken hem niet af, maar zijn juist interessant en vormen een uitdaging om spelenderwijs te ontdekken en te ervaren. Voorbeelden van wat de leerkracht beoordeeld is of een kind zelf keuzes durft te maken en of het meedoet met een kringgesprek.

2. Betrokkenheid

Betrokkenheid zegt iets over de mate waarin een kind geboeid is, vol overgave bezig is. Het richt alle aandacht op de bezigheid van dat moment en vergeet als het ware de tijd en de wereld om zich heen. Het kind is gedreven om ergens greep op te krijgen, iets voor elkaar te krijgen. Deze gedrevenheid komt voort uit een natuurlijke nieuwsgierigheid. Een kind dat betrokken bezig is, ontwikkelt zich. Een voorbeeld van wat de leerkracht beoordeeld is of een kind enthousiast reageert bij een activiteit, opdracht of spel.

3. Opvallende kenmerken

Sommige kenmerken in het doen en laten van kinderen zijn zo sterk en overheersend aanwezig dat ze een voorspoedige ontwikkeling bemoeilijken of zelfs in de weg staan. Voorbeelden hiervan zijn impulsiviteit, passiviteit, gebrekkige analyse en structurering (moeite met het ordenen en verwerken van informatie), moeite met het toepassen van het geleerde in nieuwe situaties of snel vermoeid zijn.

4. Ontwikkelingsgegevens

Per ontwikkelingsaspect beoordeelt de leerkracht de ontwikkeling van uw kind. Deze beoordeling wordt gebaseerd op meerdere observaties in verschillende situaties en houdt rekening met de leeftijd van het kind. Het gaat om een gemiddelde indruk over een langere periode.

Wanneer de ontwikkeling van uw kind binnen de marge van plus en min 6 maanden rondom de kalenderleeftijd ligt wordt dit beschouwd als gemiddeld. Kleuters ontwikkelen zich sprongsgewijs, op deze manier wordt hiermee recht gedaan aan de specifieke wijze van ontwikkelen van jonge kinderen.

Zelfbeeld: De mate waarin kinderen zich bewust zijn van hun eigen bestaan, los van andere mensen. Kennis die het kind van zichzelf heeft, bijvoorbeeld uiterlijke kenmerken, gevoelens, eigenschappen, emoties en motieven.

Relatie met volwassenen: Zich spontaan richten tot de leerkracht en andere volwassenen. Ontwikkeling van goede omgangsvormen.

Relatie met andere kinderen: Vaardigheden als: contact zoeken, vriendjes maken, samenspelen. Dit vraagt van kinderen dat ze in staat zijn om zich te verplaatsen in de ander en rekening te houden met die ander. Dit vermogen neemt toe met de leeftijd.

Speel - en werkgedrag: Alleen en samen met anderen met veel fantasie spelen. Zich kunnen verplaatsen in de rol van de ander en zich kunnen schikken naar spelregels.

Taakgerichtheid en zelfstandigheid: Bereidheid tot het aanvaarden van een taak en de wil om deze overeenkomstig het doel ervan op eigen kracht af te maken.

Grote motoriek: Bewegingen met het hele lichaam zoals lopen, klimmen, springen, evenwichtsbalk, vangen en gooien.

Kleine motoriek: Activiteiten die uitgevoerd worden met de vingers, handen, armen en ogen, zoals bijvoorbeeld het hanteren van voorwerpen, bouwen, tekenen, vouwen, knippen. Het potlood wordt vastgehouden tussen duim en wijsvinger en ondersteund door de middelvinger.

Tekenontwikkeling: Hoe tekent het kind bekende voorwerpen (mensfiguur, huizen, dieren).

Visuele waarneming: Verkennen en herkennen van betekenisvolle voorwerpen en abstracte vormen via de ogen; in werkelijkheid en aan de hand van afbeeldingen op papier.

Auditieve waarneming: Onthouden van enkelvoudige en meervoudige opdrachten, rijmpjes en versjes. De verschillen en de overeenkomsten kunnen horen tussen woorden die op elkaar lijken: neus-reus. Goed kunnen luisteren.

Mondelinge taalontwikkeling: Uitspraak, woordenschat, zinsbouw.

Beginnende geletterdheid: Belangstelling voor geschreven taal (lezen van prentenboeken), inzicht in de relatie tussen gesproken en geschreven taal, belangstelling voor klanken en letters en het zelf maken/lezen van letters en woorden.

Lichaamsoriëntatie: Kennis van de lichaamsdelen en van houdingen en bewegingen.

Ruimtelijke oriëntatie: Relaties tussen het kind zelf en de omgeving (bijvoorbeeld: ik sta achter de stoel); leggen van relaties tussen voorwerpen uit de omgeving los van de eigen persoon (de stoel staat achter de tafel).

Tijdsoriëntatie: Het begrijpen en gebruiken van allerlei tijdsaanduidingen zoals bijvoorbeeld: begrip van dag en nacht, weten wat de vaste activiteiten in een dag zijn, de dagen van de week kennen, enzovoort.

Beginnende gecijferdheid: Verschillende manieren van hardop tellen en tellen van hoeveelheden. Weten wat erbij en eraf betekenen.

Logisch denken: Vergelijken van hoeveelheden; voorwerpen in groepjes verdelen op basis van (wisselende) criteria.

CITO Leerlingvolgsysteem groep 3 t/m 8:

Om de ontwikkeling van uw zoon of dochter goed te kunnen volgen, gebruiken wij vanaf groep 3 het Cito leerlingvolgsysteem. Met de bijbehorende toetsen wordt bepaald waar uw kind staat in zijn ontwikkeling. Zo kan er gericht worden ingespeeld op de behoeftes van uw kind.

In de oudergesprekken krijgt u een terugkoppeling van de door uw zoon of dochter behaalde resultaten.

Hieronder zetten wij voor u op een rijtje hoe de volgoetsen van Cito in elkaar steken en wat de resultaten betekenen.

Een leerkracht krijgt de hele dag informatie over wat een leerling kan en wat hij nog moet leren. Dat doet hij door beurten te geven, werk na te kijken en toetsen uit lesmethodes af te nemen.

Door daarnaast twee keer per jaar de toetsen van Cito af te nemen, kijkt een leerkracht weer even met een frisse blik naar de leerlingen. In veel gevallen komt de toetsuitslag op de toetsen van Cito overeen met wat de leerkracht verwacht. In sommige gevallen levert het echter verrassende informatie op. " Vermenigvuldigen en delen gaat toch beter dan ik dacht". Of: Bij spelling kon hij eerst wel goed de ou- en au-woorden onderscheiden, maar dat is nu toch weggezaakt. Juist dit soort informatie geeft de leerkracht de kans om tijdig bij te sturen en geeft uw kind de beste kans om zijn talenten te ontwikkelen.

Toetsen van Cito

Uw kind maakt zowel toetsen uit de lesmethodes als de toetsen uit het Cito Volgstelsel primair onderwijs. Wat is het verschil?

De methodetoetsen zijn bedoeld om vast te stellen of uw kind de lesstof die net is behandeld voldoende beheerst.

De leerkracht weet zo of hij door kan gaan in de methode of dat herhaling wenselijk is. De toetsen van Cito hebben een ander doel: ze zijn bedoeld om het vaardigheidsniveau van uw zoon of dochter te kunnen vergelijken met het niveau van klasgenoten. Bovendien volgen de leerkrachten zo de ontwikkeling van uw kind nauwkeurig.

Hoe dat werkt? De toetsen van een leergebied, bijvoorbeeld Spelling of Rekenen-Wiskunde zijn door een speciale meettechniek allemaal aan elkaar gekoppeld.

De score van de toets in groep 3 kunt u daardoor bijvoorbeeld vergelijken met die van de toets in groep 4. Zo is direct duidelijk of uw kind voldoende vooruit is gegaan.

Hoe kan het dat mijn kind hoog scoort op de toetsen op de methode, maar minder goed op de toetsen van Cito?

Toetsen uit de methode zijn bedoeld om te controleren of de leerlingen de lesstof beheersen. Ze zijn zo gemaakt dat het merendeel van de leerlingen vrijwel alles goed kan maken. De toetsen van Cito beogen een onderscheid te maken tussen verschillende leerlingen. Door ook moeilijke opgaven in de toets op te nemen, krijgen de betere kinderen de kans om te laten zien wat ze kunnen.

Het omgekeerde geldt ook voor de minder sterke leerlingen. Voor hen zijn makkelijkere opgaven opgenomen, zodat ook zij kunnen laten zien wat ze kunnen.

Vaardigheidsscores

Nadat een leerling de toets heeft gemaakt, kijkt de leerkracht hoeveel opgaven de leerling goed heeft gemaakt. Om de score van een toets uit groep 3 te kunnen vergelijken met een toets uit groep 4, zet de leerkracht de score om naar een vaardigheidsscore. Dit is een score op een speciale meetlat. Hoe hoger de leerling op de meetlat scoort, des te groter de vaardigheid. In groep 3 zal een gemiddelde leerling lager op de meetlat scoren dan in groep 4. Met de meetlat brengen we, net als bij lengte, de groei van een leerling helder in beeld.

20% hoogst scorende leerlingen	I 20%	A 25%	25% hoogst scorende leerlingen
20% boven het landelijk gemiddelde	II 20%	B 25%	25% ruim boven tot net boven het landelijk gemiddelde
20% landelijk gemiddelde	III 20%	C 25%	25% net tot ruim onder het landelijk gemiddelde
20% onder het landelijk gemiddelde	IV 20%	D 15%	15% ruim onder het landelijk gemiddelde
20% laagst	V		

Om snel te zien hoe een leerling scoort ten opzichte van leeftijdsgenoten, heeft Cito de niveau-indicaties A t/m E en I t/m V ontwikkeld.

Deze indelingen zijn gemaakt door de toets af te nemen bij een grote groep leerlingen. De 25% leerlingen met de hoogste score noemen we I of A

De 10% leerlingen met de laagste score, krijgen de aanduiding V of E

In tabel 1 staat de verdeling van de scores.

Let op: is de middelste letter, maar betekent niet dat de leerling gemiddeld scoort.
C betekent dat meer dan de helft van de leerlingen een hogere score heeft.
C betekent dus dat een kind onder het gemiddelde scoort.

Voor leerlingen die op een eigen niveau werken, levert het kijken naar de scores I t/m V en A t/m E vaak weinig informatie op. Leerlingen met een (forse) achterstand zullen dikwijls een V- of E-score hebben houden. Deze score zegt niets over de groei die zij doormaken of over de grootte van hun achterstand. Het is daarom belangrijk om ook naar de vaardigheidsscores en functioneringsniveaus te kijken.

Functioneringsniveaus

Functioneringsniveaus geven aan met welke gemiddelde leerling in het reguliere basisonderwijs de vaardigheid van de getoetste leerling te vergelijken is.

Stel: uw zoon of dochter heeft op de begrijpend leestoets midden groep 5 een vaardigheidsscore van 8.

Deze vaardigheidsscore komt overeen met de vaardigheidsscore van een gemiddelde leerling op het toetsmoment M4.

Het functioneringsniveau van uw kind is dus M4. Dit betekent dat uw zoon of dochter qua vaardigheid vergelijkbaar is met een gemiddelde leerling in het reguliere basisonderwijs in januari van groep 4.